

รายงานสถานการณ์

ความขัดแย้งรุนแรง ในชายแดนใต้/ปาตานี

ไตรมาส 3 / 2561

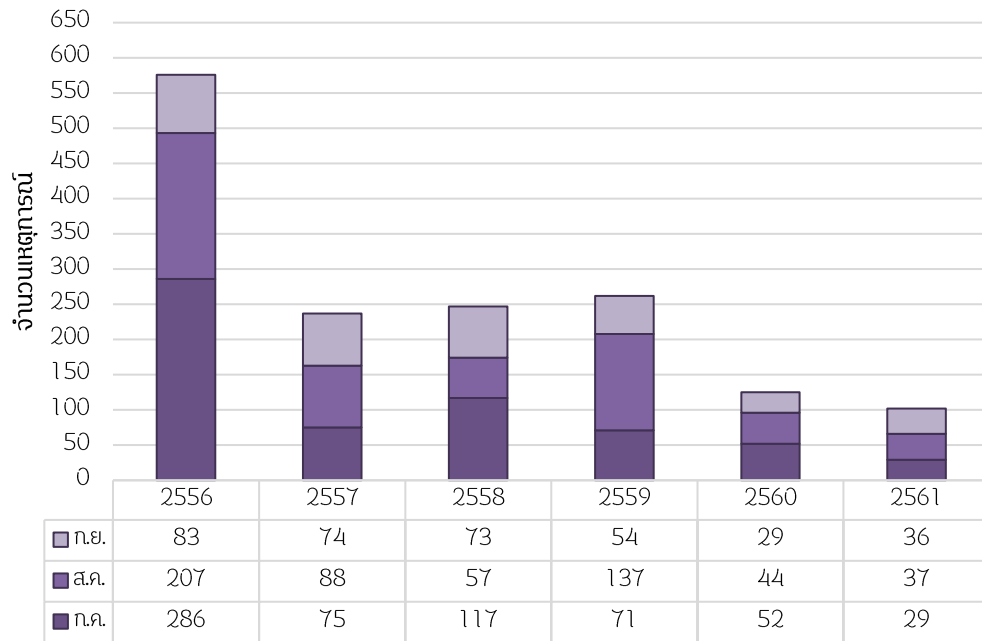
ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้

ภาพรวม

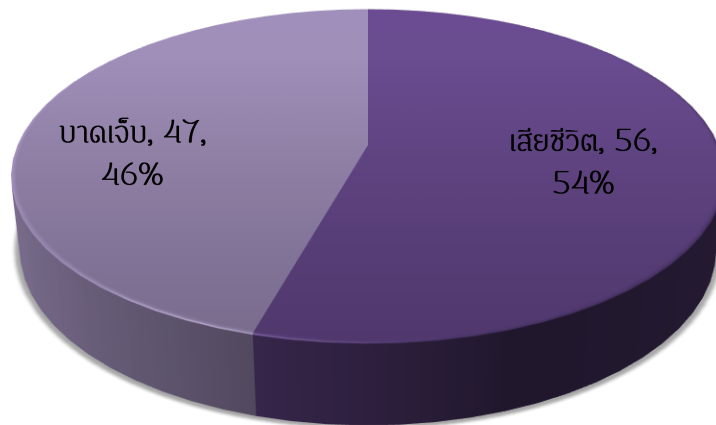
เหตุการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในช่วงไตรมาสที่ 3 ของปี 2561 จากการรวบรวมสถิติในช่วงเวลานี้มีเหตุการณ์เกิดขึ้นรวมทั้งสิ้น 102 เหตุการณ์ ซึ่งลดลงจากไตรมาสที่ 2 ร้อยละ 22 ในช่วงเวลาดังกล่าวมีผู้บาดเจ็บล้มตายจำนวน 103 ราย ซึ่งมีจำนวนลดลงจากไตรมาสที่ 2 ในจำนวนนี้มีผู้เสียชีวิต 56 ราย และบาดเจ็บ 47 ราย โดยเดือนกรกฎาคมมีจำนวนเหตุการณ์น้อยที่สุด คือ 29 เหตุการณ์ ในช่วงไตรมาสที่ 3 ของปี 2561 เดือนกรกฎาคมมีจำนวนเหตุการณ์ และผู้เสียชีวิตน้อยที่สุด

เปรียบเทียบจำนวนเหตุการณ์รายเดือนของไตรมาสที่ 3 ระหว่างปี
2556-2561

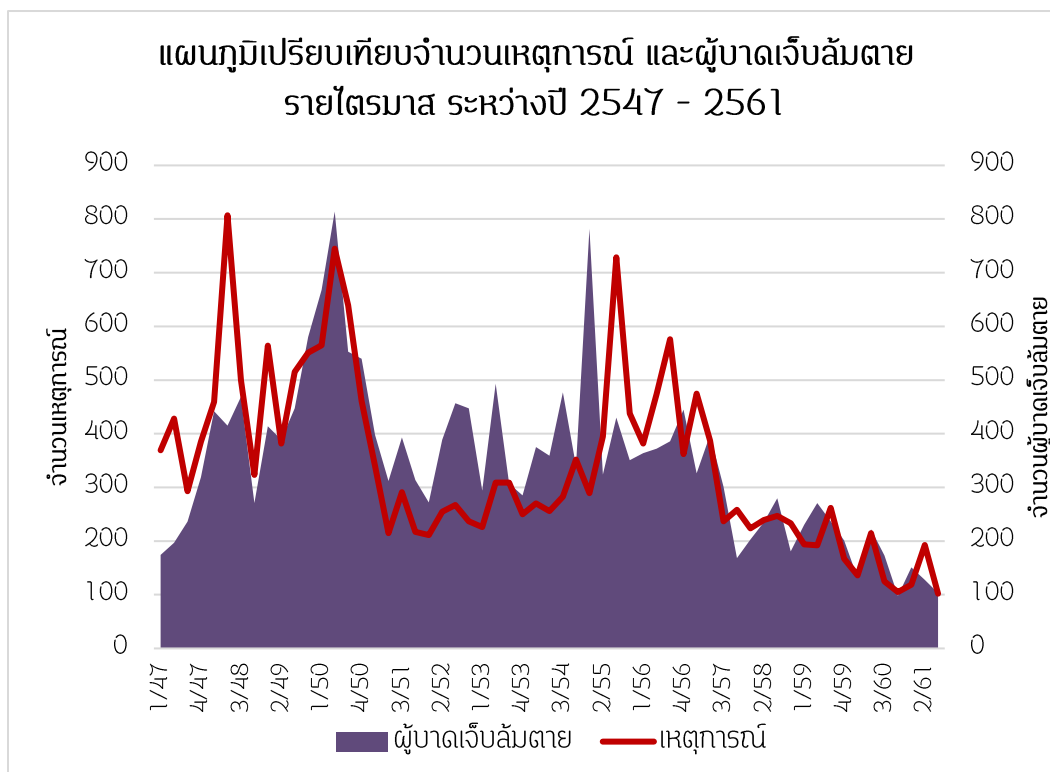

จำนวนผู้บาดเจ็บล้มตายในไตรมาส 3 ของปี 2561

สถิติสะสมนับตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 จนถึงไตรมาสที่กล่าวถึงมีจำนวน
เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรวมทั้งสิ้น 20,029 เหตุการณ์ มีจำนวนผู้บาดเจ็บล้มตาย 20,331
ราย ในจำนวนนี้มีผู้เสียชีวิต 6,871 ราย และบาดเจ็บ 13,460 ราย

จำนวนเหตุการณ์ซึ่งมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องเป็นห้าปีทำให้สถานการณ์โดยภาพรวมดีขึ้นแม้แต่ยังเกิดการสูญเสียอยู่บ้าง

จากข้อมูลเหตุการณ์ในไตรมาสที่สามของปีนี้ที่มีการรวบรวมไว้ พอจะจำแนกได้ว่ามีสาเหตุที่ไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจนมากที่สุด ร้อยละ 45 (46 เหตุการณ์) รองลงมาสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งแยกดินแดน ร้อยละ 30 (31 เหตุการณ์) ส่วนสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรม ร้อยละ 24 (24 เหตุการณ์) และสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร้อยละ 1 (1 เหตุการณ์) เมื่อเปรียบเทียบจากเหตุการณ์ไตรมาสที่ 3 ของปี 2556 เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งแยกดินแดนมีการลดลงอย่างชัดเจน และเหตุการณ์ที่ไม่สามารถระบุสาเหตุได้เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

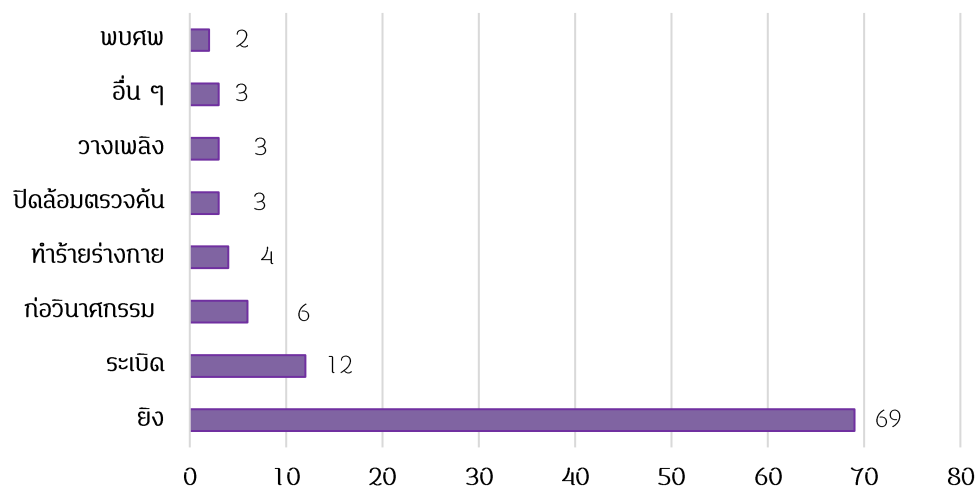

สัดส่วนสาเหตุของเหตุการณ์ในชายแดนใต้ห้วงไตรมาสที่ 3/2561

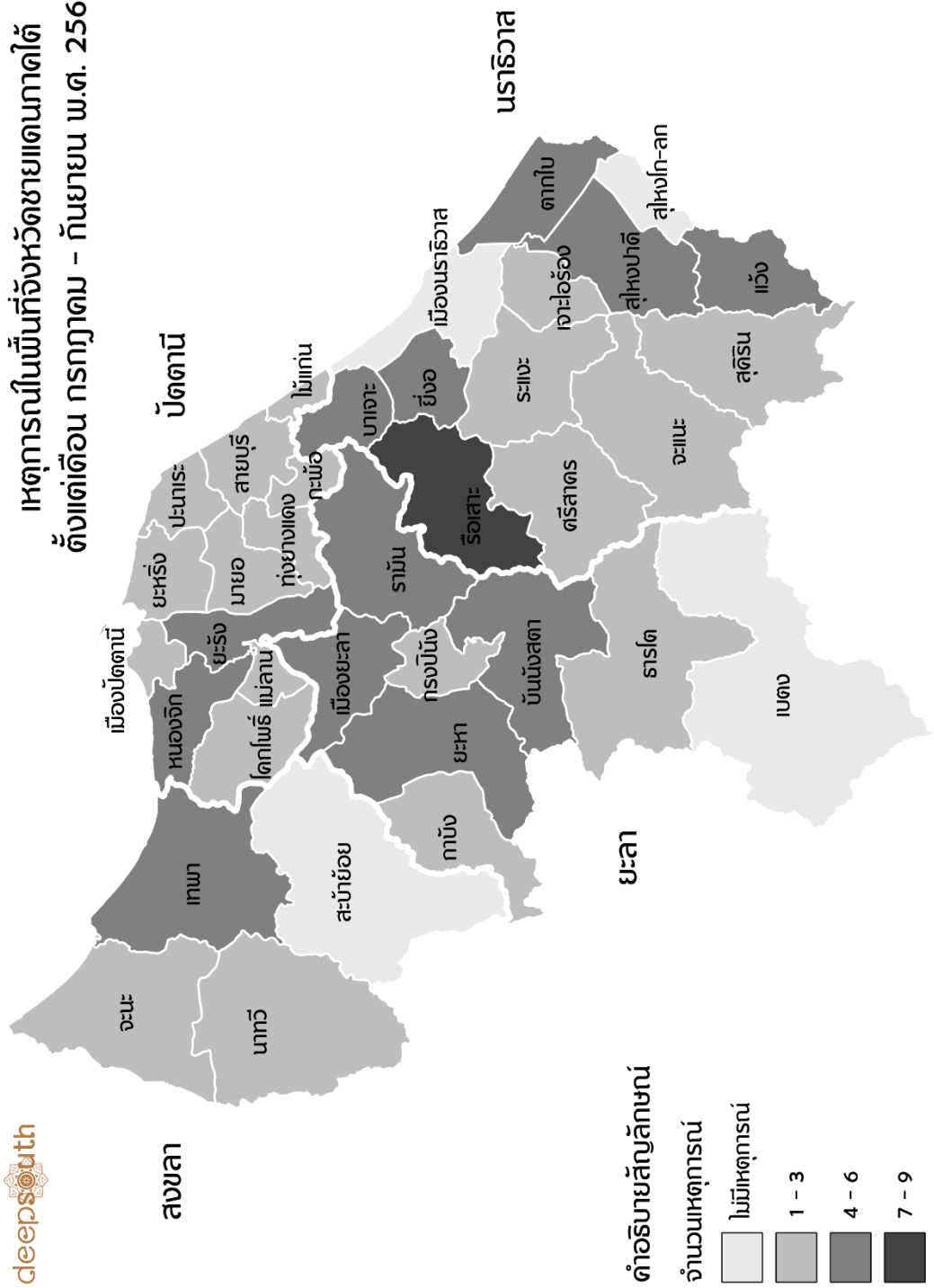

ในส่วนของประเทศเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในไตรมาสที่ 3 ประเภทเหตุการณ์ที่มีอยู่มากที่สุดคือ ยิง มีจำนวน 69 เหตุการณ์ รองลงมาคือ เหตุระเบิดจำนวน 12 เหตุการณ์ ก่อวินาศกรรมฯ 6 เหตุการณ์ ทำร้ายร่างกาย 4 เหตุการณ์ และประเภทเหตุการณ์อื่นๆ 11 เหตุการณ์ ซึ่งทำให้สัดส่วนประเภทเหตุการณ์ในช่วงไตรมาสที่สามใกล้เคียงกับสัดส่วนประเภทเหตุการณ์ 14 ปีที่ผ่านมา

สัดส่วนจำนวนเหตุการณ์ในชายแดนใต้ช่วงไตรมาสที่ 3/2561 จำแนกตามประเภท

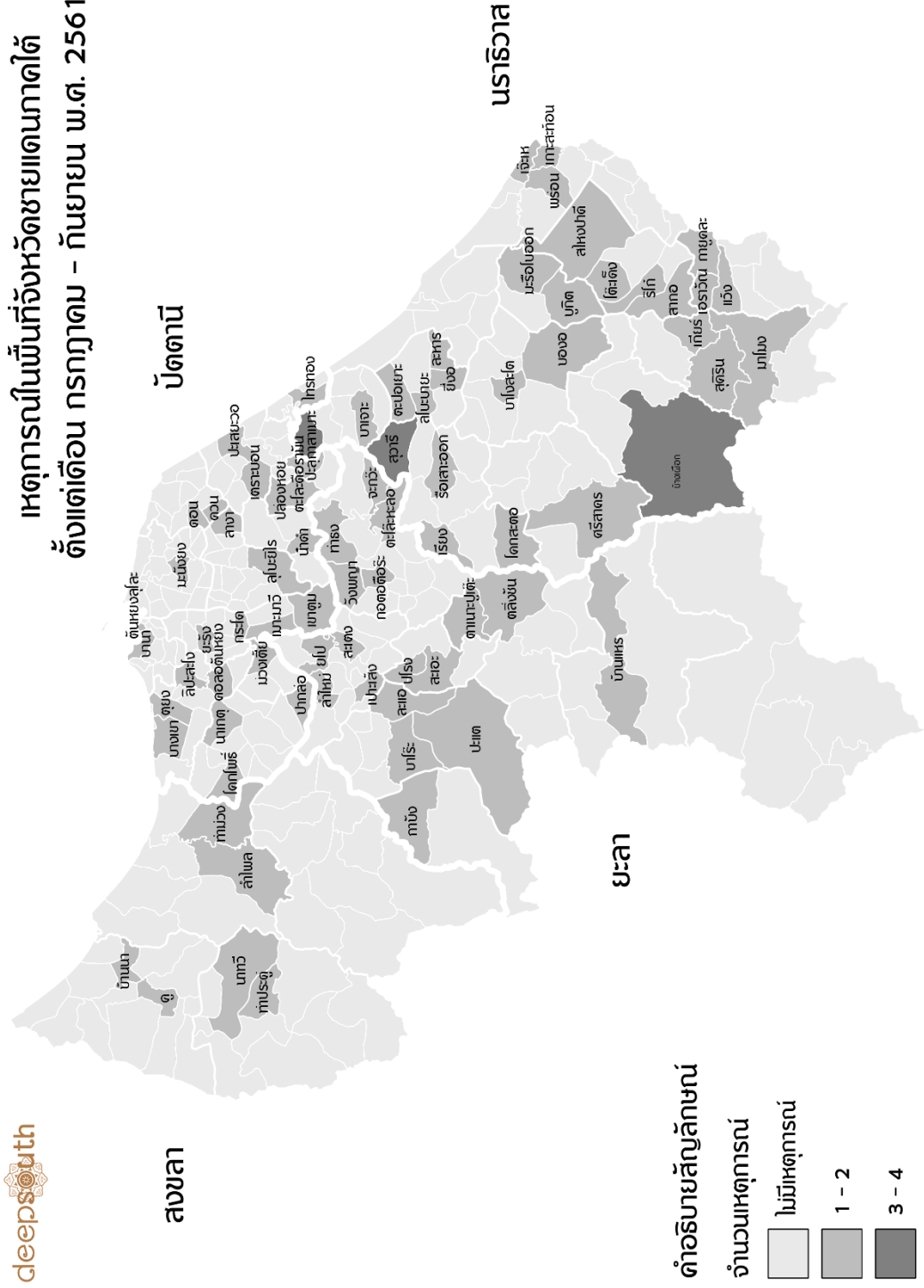

เหตุการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม - กันยายน พ.ศ. 2561

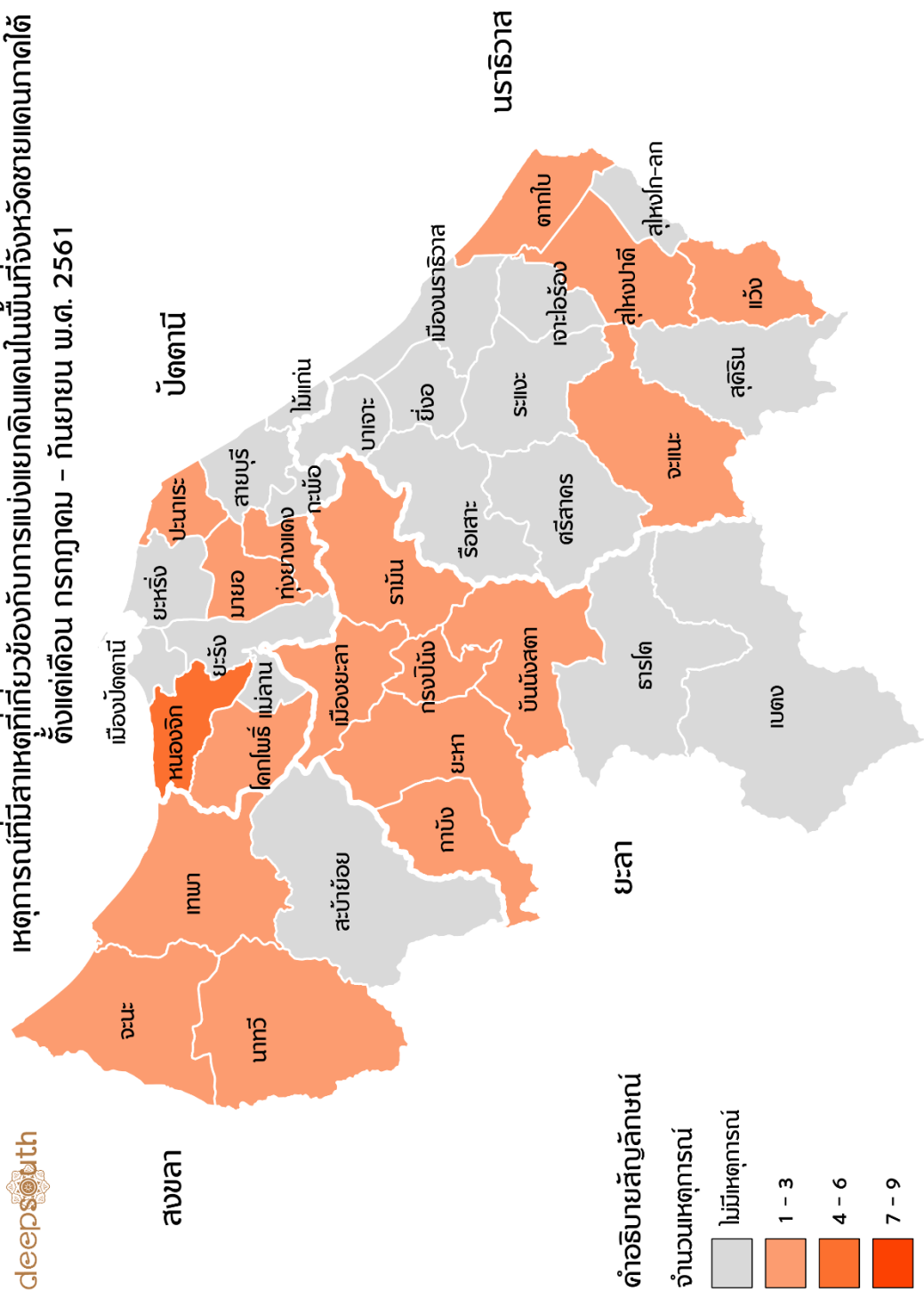

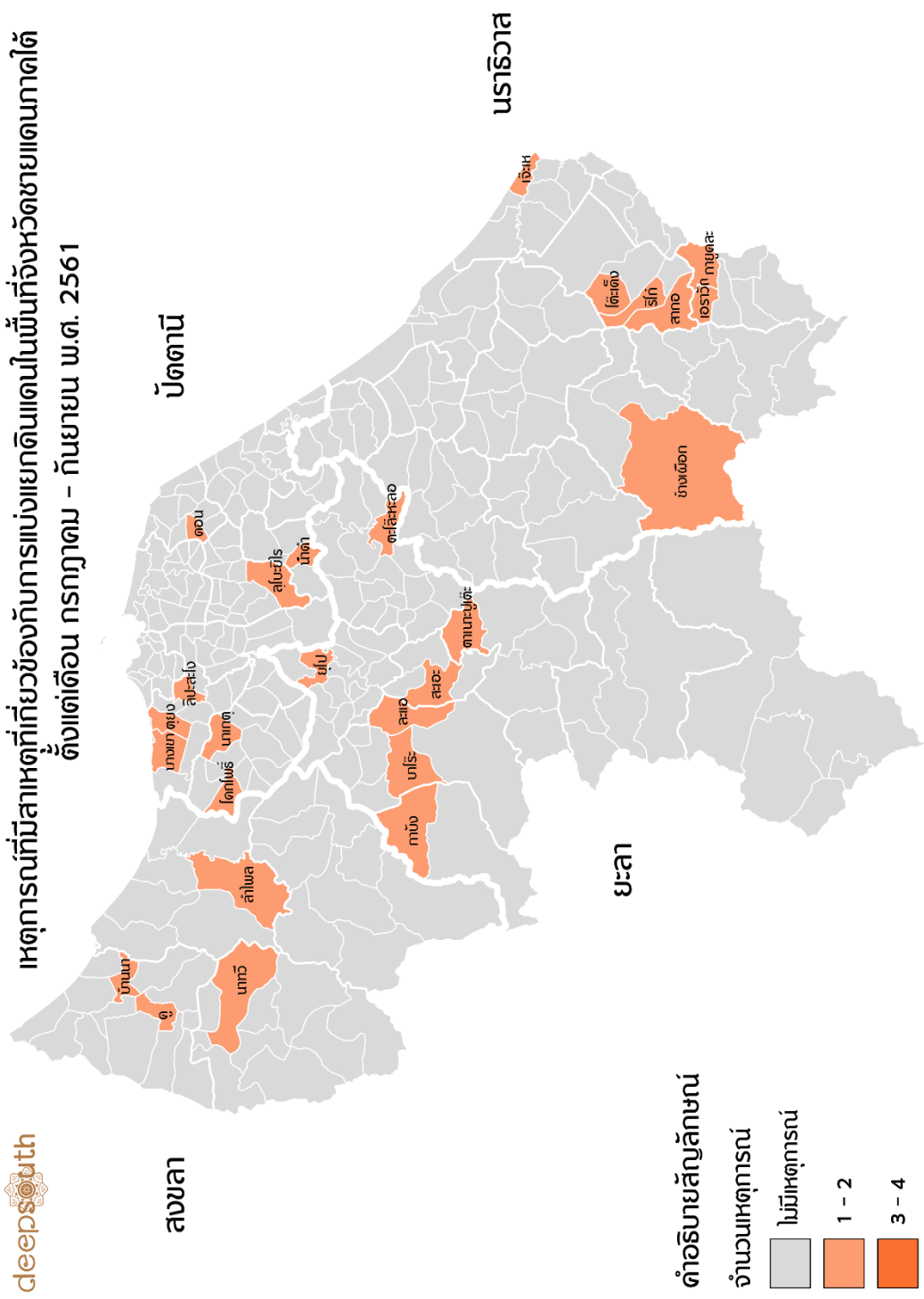

เหตุการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม - กันยายน พ.ศ. 2561

เหตุการณ์ที่มีสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งแยกดินแดนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม - กันยายน พ.ศ. 2561

ส่วนข้อมูลเชิงพื้นที่ที่จะเห็นได้ว่า มีการเกิดเหตุการณ์กระจายทั่วพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พื้นที่ที่มีเหตุการณ์มากที่สุดคือ อำเภอหรือเสาะ 8 เหตุการณ์ รองลงมาอำเภอหนองจิก 6 เหตุการณ์ ยกเว้น อำเภอสะบ้าย้อย อำเภอเบตง และอำเภอเมืองนราธิวาสที่ไม่มีการเกิดเหตุการณ์ในช่วงนี้ ถ้าดูข้อมูลในระดับตำบล พื้นที่ตำบลสุวาริ อำเภอหรือเสาะ และตำบลช้างเผือก อำเภอจะนะ มีความเข้มข้นของเหตุการณ์มากที่สุด

เมื่อจำแนกดูเฉพาะเหตุการณ์ที่มีสาเหตุเกี่ยวข้องกับการแบ่งแยกดินแดนจะเห็นได้ว่า พื้นที่ที่มีเหตุการณ์มากที่สุดคือ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี 4 เหตุการณ์ รองลงมาอำเภอจะนะจังหวัดสงขลา และอำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส 3 เหตุการณ์ ซึ่งเป็นไปตามแนวโน้มที่มีเหตุการณ์เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการแบ่งแยกดินแดนเพิ่มมากขึ้นในจังหวัดปัตตานี และพื้นที่ใกล้เคียง ในเวลาช่วงไตรมาสที่ 3 อำเภอหนองจิก เป็นพื้นที่ที่มีเหตุการณ์เกี่ยวข้องกับการแบ่งแยกดินแดนจำนวนมากที่สุด และผู้บาดเจ็บล้มตายจำนวนมาก

เหตุการณ์สำคัญ

ในไตรมาสนี้มีเหตุการณ์ปิดล้อมตรวจค้น 3 ครั้ง

1. วันที่ 23 กรกฎาคม ปิดล้อมตรวจค้นในพื้นที่บ้านตะโล๊ะดีอลง ม.4 ต.ตาเนาะปูเต๊ะ อ.บันนังสตา จ.ยะลา ได้มีการตรวจยึดอาวุธยุทโธปกรณ์ เหตุการณ์ดังกล่าวขยายผลจากเหตุการณ์ลอบยิงราษฎร เสียชีวิต 5 ราย เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน ที่ผ่านมา
2. วันที่ 16 สิงหาคม ปิดล้อมตรวจค้นและปะทะ ในพื้นที่บ้านเลขที่ 72 บ้านตะโล๊ะกาบู ม.4 ต.สะเอะ อ.กรงปินัง จ.ยะลา ได้มีการตรวจยึดอาวุธยุทโธปกรณ์ เหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลทำให้คนร้ายเสียชีวิต 2 ราย

3. วันที่ 21 สิงหาคม ปิดล้อมตรวจค้นและปะทะ ในพื้นที่บริเวณบ้านเลขที่ 5/2 ม.5 ต.ลูโบะยิไร อ.มายอ จ.ปัตตานี ได้มีการตรวจยึดอาวุธยุทโธปกรณ์ เหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลทำให้เจ้าหน้าที่ได้รับบาดเจ็บ และคนร้ายเสียชีวิต 1 ราย

ในวันที่ 11 กันยายน เกิดเหตุการณ์ชุมนุมโจมตี และปะทะในพื้นที่บ้านบางตัน ม.3 ต.บางเขา อ.หนองจิก จ.ปัตตานี เหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลทำให้เจ้าหน้าที่ เสียชีวิต 2 ราย และบาดเจ็บ 4 ราย ไม่ทราบการสูญเสียของคนร้าย หลังจากเกิดเหตุการณ์นั้นมีการจัดตั้ง เปิद्यุทธการ บางตันยางเขา อ.หนองจิก จ.ปัตตานี เป็นพื้นที่ควบคุมพิเศษ จำนวน 7 วัน ร่วมมือทั้งทหาร ตำรวจและพลเรือนทั้งทางน้ำทางบกทางอากาศหลาย ร้อยนาย ร่วมวางกำลังควบคุมพื้นที่ ต.บางตัน ต.บางเขา และต.ตุง อ.หนองจิก ทั้ง ปิดล้อมตรวจค้น ทุกตารางเมตร เพื่อค้นหาติดตามผู้ก่อเหตุความรุนแรงที่ยังคงหลบ ซ่อนในพื้นที่

พัฒนาการทางการเมือง และกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุข

วันที่ 20 กันยายน กลุ่มมาราปาตานี ได้ออกแถลงการณ์แสดงความกังวลต่อการประกาศกฎหมายพิเศษด้วย เนื่องจากประชาชนได้รับผลกระทบและอยู่ในบรรยากาศของความหวาดกลัว และรู้สึกเหมือนถูกเหมารวมว่าเป็นผู้ก่อเหตุ ทั้งที่ไม่มีหลักฐานใดบ่งชี้ชัดเจน

วันที่ 21 กันยายน ต่อมาสหพันธ์นิสิต นักศึกษา นักเรียน และเยาวชนปาตานี (เปอร์มีส) ออกแถลงการณ์ใน 'วันสันติภาพสากล' เรียกร้องรัฐบาลยกเลิกกฎอัยการศึก ลดเงื่อนไขความหวาดกลัว ยกการเจรจาสันภาพปาตานี เป็นวาระแห่งชาติ

ช่วงปลายเดือนสิงหาคมรัฐบาลมาเลเซียภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด แต่งตั้งให้ अबดุล ราฮิม นูร์ อดีตผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และผู้บัญชาการตำรวจสันติบาลมาเลเซียเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ แทน อะหมัด ชัมซามิน ฮาซิม ซึ่งรัฐบาลมาเลเซียอ้างว่าหมดวาระการทำหน้าที่เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม

ในขณะเดียวกันรัฐบาลไทยเตรียมที่จะเสนอชื่อหัวหน้าคณะพูดคุยเพื่อสันติสุขคนใหม่แทน พล.อ.อัศวิน เกิดผล ที่จะหมดวาระในช่วงไตรมาสที่สี่ของปี 2561

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

เหตุการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในระหว่างไตรมาสที่ 3 ของปี 2561 เกิดขึ้นรวมทั้งสิ้น 102 เหตุการณ์ จำนวนเหตุการณ์มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงห้าปีที่ผ่านมา ทำให้สถานการณ์โดยภาพรวมดีขึ้น

ในขณะเดียวกันยังคงมีความเสี่ยงต่อการเพิ่มขึ้นของเหตุการณ์ความรุนแรง โดยเฉพาะเหตุที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งแยกดินแดน เนื่องจากยังไม่มีกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขที่ได้รับความร่วมมือจากกลุ่มติดอาวุธในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ทุกกลุ่ม

กลุ่มเห็นต่างจากรัฐที่ก่อเหตุความรุนแรงตลอดสิบสี่ปีที่ผ่านมา ยังคงก่อเหตุต่อเนื่องในไตรมาสที่ 3 และคงไม่ยุติการใช้ความรุนแรงเพื่อพยายามที่จะกดดันฝ่ายรัฐ

เพราะฉะนั้นการหาวิธีทางเดินหน้ากระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขกับทุกกลุ่ม
ที่เห็นต่างจากรัฐโดยเฉพาะกลุ่มติดอาวุธมีความสำคัญสำหรับการลดจำนวน
เหตุการณ์ความรุนแรง และเพื่อแก้ปัญหาในระยะยาว

ในระยะสั้นอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ควรได้รับการเฝ้าระวังเป็นพิเศษ
จากทั้งภาครัฐ และประชาสังคมเพื่อคอยคลี่คลายสถานการณ์ หลังจากพื้นที่หนองจิก
ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์จำนวนมาก

DEEP SOUTH UPDATE หรือรายงานสถานการณ์ความขัดแย้งรุนแรงชายแดนใต้/ปาตานี รายไตรมาสจัดทำขึ้น
โดยศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้ (DSW) และสถานวิจัยความขัดแย้งและความหลากหลายทางวัฒนธรรม
ภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี (CSCD) ■ สนับสนุนงบประมาณโดยมูลนิธิเอเชีย ■
เรียบเรียงโดย Anders Engvall ■ ประมวลข้อมูลโดย นิซัลมา กูเซ็ง, สุลินดา เมืองสุข และ วรณิ เตสุหลง ■ ติดต่อ
deepsouthwatch.data@gmail.com ■ โทรศัพท์/ โทรสาร 073-312302 ■ Website: deepsouthwatch.org ■
Facebook.com/DeepSouthWatch

